

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14132,Parafia-sw-Rodziny-w-Pile.html>
2022-07-06, 06:20

Parafia św. Rodziny w Pile

Parafia św. Rodziny w Pile, parafia przy kościele św. Rodziny, który przed II wojną światową pełnił rolę prokatedry Wolnej Prałatury Pilskiej, administrowana od 1946 przez oo. Salezjanów. W VII 1979 proboszczem parafii został [ks.](#) dr Stanisław Styra SDB (od VIII 1980 także dziekan Dekanatu Pilskiego).

Po powstaniu „S” jednym z postulatów MKZ w Pile było zezwolenie na budowę domu katechetycznego przy parafii św. Rodziny; ks. S. Styra stał się w tym okresie nieformalnym kapelanem pilskiej „S”, w V 1981 uczestniczył w otwarciu i zakończeniu I WZD Regionu Województwo Pilskie, 18 V 1981 wygłosił referat „Moralne zobowiązania «Solidarności» wobec Narodu Polskiego”; ks. S. Styra publikował na łamach niezależnego pisma „Solidarność Pilska”, w okolicznościowym biuletynie KZ Oświaty i Wychowania „W naszej szkole”; 3 III – 4 XII 1981 organizował uroczyste poświęcenia sztandarów Komisji Zakładowych „S” w Pile, nabożeństwa poświęcenia krzyży z zakładów pracy, Msze za Ojczyznę; 26 IV 1981 w udostępnionych przez niego salkach katechetycznych odbyło się spotkanie założycielskie oddziału woj. Polskiego Związku Katolicko-Społecznego i „S” RI z udziałem posła Janusza Zabłockiego. Bezpośrednio po objęciu parafii ks. S. Styra rozpoczął starania o utworzenie w Pile KIK-u; został on zarejestrowany dopiero 29 VII 1981; pierwszym prezesem został Zdzisław Nowicki, w skład Zarządu weszli: Serafin Masianis, Halina Łuś, Małgorzata Woźna, Ludomira Badura.

Po 13 XII 1981 schronienie na plebanii parafii znaleźli działacze „S”, którzy uniknęli aresztowania; proboszcz roztoczył opiekę nad rodzinami internowanych i szykanowanymi; w pierwszych mies. stanu wojennego ks. S. Styra z in. salezjanami, m.in.: ks. Stanisławem Salamoniczem SDB, ks. Zbigniewem Łepką SDB,

odwiedzał internowanych w Ośr. Odosobnienia w Gębarzewie k. Gniezna, interweniował ws. polepszenia ich warunków, właściwej opieki lekarskiej, umożliwienia uczestniczenia w praktykach religijnych w niedziele i święta, zaprzestania presji psychicznej na internowanych w czasie przesłuchań.

14 XII 1982 przy parafii św. Rodziny odbyło się pierwsze spotkanie Diecezjalnego Komitetu Pomocy – Region Piła; w jego skład weszli: ks. S. Styra – przew., ks. Czesław Hałgas MS – administrator, Edwin Klessa z Trzcianki, Marian Małecki, Czesław Wysocki z Piły. Komitet zapewniał potrzebującym opiekę prawną, lekarską, wspierał materialnie prześladowanych, otaczał pomocą rodziny więzionych za przekonania. Ks. S. Styra kierował też do władz petycje w obronie prześladowanych.

23 XII 1981 władze zarekwirowały archiwum pilskiego KIK i zawiesiły jego działalność. Wielokrotne starania o możliwość jej reaktywacji nie przynosiły rezultatu. Ksiądz S. Styra utworzył wówczas sekcję kulturalną przy działającym w ramach Rodziny Salezjańskiej – Stowarzyszeniu Salezjańskich Pomocników Kościoła, w której zgromadził działaczy KIK-u. Grupa ta organizowała w latach 1984-1989 [Tygodnie Kultury Chrześcijańskiej](#) i Tygodnie Społeczne, obejmując zasięgiem działania cały Region. W ramach TKCh i TS organizowano konserwatoria z teologii, filozofii, nauk biblijnych, historii Kościoła, katolickiej nauki społ. KIK przy parafii św. Rodziny w Pile udało się reaktywować dopiero na fali odwilży po strajkach w 1988; 6 IX 1988 wpisano go do rejestru związków i stowarzyszeń wydz. społ.-adm. Urzędu Woj. w Pile. 2 IV 1989 w siedzibie KIK przy parafii odbyło się pierwsze spotkanie Regionalnego KO „S” Krajny, Ziemi Nadnoteckiej i Pałuk.

Pogłębianiu wiedzy religijnej i społ. przy parafii służyło także zorganizowanie działalności Instytutu Wyższej Kultury Religijnej im. Jana XXIII przy Katolickim Uniwersytecie Lubelskim – filia w Pile; jego działalność zainaugurował 22 II 1987 bp gorzowski Józef Michalik.

Wiosną 1985 ks. S. Styra wraz z proboszczami parafii św. Antoniego o. Augustynem Listwanem OFCap i parafii NMP

Wspomożenia Wiernych ks. Stanisławem Salamonowiczem SDB rozpoczął walkę z władzami o umieszczenie kaplicy dla chorych w nowo wybudowanym Woj. Szpitalu Zespolonym w Piły. Wcześniej, na przełomie 1980/1981, władze woj. po interwencji ks. S. Styry przyznały odpowiednie pomieszczenie na zorganizowanie szpitalnej kaplicy, po wprowadzeniu stanu wojennego poczęły wycofywać się ze wcześniej podjętych zobowiązań; apogeum konfliktu przypadło na III-IV 1985, kiedy wstrzymano wcześniejszą decyzję, a pomieszczenie przeznaczono na oddział chirurgii szczękowej; o zamiarze tym powiadomili ks. Styrnę działacze podziemnych struktur „S” (m.in. Jacek Ciechanowski); pilscy proboszczowie wystąpili wówczas z akcją informacyjną wśród mieszkańców Piły i woj. nt. zerwania przez władze umów dot. miejsca modlitwy dla chorych przebywających w szpitalu; wezwali wiernych do modlitwy, postu, ofiarowania cierpień i wszelkich in. wysiłków duchowych w intencji zachowania w powstającym szpitalu zaprojektowanej wcześniej kaplicy; zredagowali list opisujący konflikt i przestali go do Sekretariatu Episkopatu Polski, kurii biskupiej w Gorzowie Wlkp., wszystkich parafii rzymsko-katolickich woj. pilskiego. Sprawa zbulwersowała opinię publiczną. W mediach władze dementowały te jakoby „fałszywe informacje” przedstawiane w pilskich kościołach. W efekcie protestu władze odstąpiły od swoich zamiarów i w Szpitalu Wojewódzkim wybudowano kaplicę wg projektu zatwierdzonego na początku l. 80.

W 1983 ks. S. Styry zorganizował grupę pilską w ramach Pieszej Pielgrzymki Koszalińsko-Kołobrzeszkiej na Jasną Górę; od tego czasu corocznie uczestniczyli w niej m.in. b. internowani, działacze podziemnych struktur „S”; pielgrzymkom towarzyszyły organizowane przez ks. Styrnę konferencje nt. społ.

Za działalność w l. 1981-1988 ks. S. Styry był wielokrotnie karany przez Kolegia ds. Wykroczeń, nachodzono go na plebanii, odmawiano paszportu, był szykanowany przez władze partyjne, woj. W 1988 zakończył swoją kadencję proboszcza parafii św. Rodziny. Za wybitne osiągnięcia duszpasterskie, działalność społeczną i zasługi dla ruchu „S” decyzją Rady Miejskiej z 20 II 2007 ks. Styry nadano tytuł Honorowego Obywatela Miasta Piły.

Jarosław Wąsowicz SDB

[Region Województwo Piłskie, Piła](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)